

Банки Инвестиции Пари

Втора национална среща-дискусия

ЗАСТРАХОВАТЕЛИ И НАДЗОРНИЦИ ОБСЪДИХА В ПЛОВДИВ ПРОЕКТА НА КОДЕКСА ЗА ЗАСТРАХОВАНЕТО

На 3 и 4 ноември т. г. в пловдивския хотел „Тримонциум Принцес“ при изключителен интерес от страна на застрахователи и журналисти се проведе Втората национална среща-дискусия по актуални въпроси на застраховането. Тазгодишната тема на форума бе „Професионални и правни аспекти на застраховането. Застраховката „Гражданска отговорност“ за 2006 г. и Кодексът за застраховането.“

Форумът се организира по инициатива на сп. „Банки Инвестиции Пари“ с пълното съдействие на Комисията за финансов надзор. Събитието бе уважено и от заместник-кмета на Пловдив г-н **Писков**, което показва голямото уважение на Община Пловдив към проявата.

Дискусията откриха **Ралица Агайн** - заместник-председател на КФН, ръководещ Управление „Застрахователен надзор“, и проф. **Миличо Стоиленов** - член и говорител на КФН, който е и главен редактор на сп. „Банки Инвестиции Пари“. Изказването на г-жа Агайн бе посветено на професионалните и правните аспекти на застрахователния кодекс, а **Стефан Стоилков** - директор на Дирекция „Разрешения и специален надзор“ в КФН, обобщил състоянието и тенденциите в развитието на застрахователния пазар в България, привеждайки данните за деветмесечното на 2005 г., представени в КФН от застрахователните дружества.

Доклад изнесе и **Лука Доков** - председател на Комисията по катастрофични рискове към АБЗ („Създаване и значение на Застрахователен пул за катастрофични рискове в България“). **Атанас Табов** - председател на УС на Национално бюро на българските автомобилни застрахователи, говори на тема „Гражданска отговорност на собствениците, държателите и ползвателите на МПС за 2006 г. - условия и практически аспекти“, както и за предизвикателствата, които стоят пред Национално бюро „Зелена карта“ и Гаранционния фонд след приемането ни в ЕС. „Актуални проблеми на българския застрахователен пазар в светлината на бъдещото ни членство в ЕС“ бе тема на интересната презентация на **Иван Дончев** - член на Управителния съвет на АЗББ и управител на застрахователния брокер „Маринс интернешънъл“ ЕООД, и **Дарина Димитрова** - директор на софийския офис на същия брокер.

Засиленият интерес към проявата, разбира се, не бе случаен. Както е добре известно, предстои в скоро време да бъде приет дългоочакваният Кодекс за застраховането. От друга страна, чукащата на вратата 2006 г. изостри страстите около новата кампания по задължителните застраховки „Гражданска отговорност“ и „Злополука“. Наближаването и на датата 1 януари 2007 г., когато се очаква България да бъде приета в ЕС, поставя застрахователния бранш пред големи предизвикателства, които ще проверят на дело готовността му да функционира в условия на свободно движение на капитал, стоки и услуги. Но предизвикателства има и пред българските потребители, като се вземат предвид социалните тежести, каквито неминуемо те ще трябва да понесат, каза при откриването на форума проф. Стоиленов.

Г-жа Агайн информира присъстващите, че проектът на кодекса се намира в Икономическата комисия на Народното събрание за второ четене и че сега е моментът, в който е възможно да бъдат направени предложения за промени в предложените текстове. Тя изрази увереност, че настоящата дискусия ще се окаже изключително полезна.

Между най-важните проблеми за България в доклада на Европейската комисия е споменат ниският обхват на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“, продължи г-жа Агайн. Партньорска проверка ще бъде направена в края на февруари 2006 г., така че времето за постигане на обхвата е само няколко месеца, предупреди тя. Правителството е готово да вземе всички необходими мерки, за да се постигнат удовлетворителни резултати. До края на 2005 г. България трябва да приложи на практика евродирективите, заяви още г-жа Агайн. Това означава, че пазарът на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ трябва да се освободи от регулация, като КФН няма да осъществява предварителен надзор вър-

пред участниците в дискусията данните за състоянието на застрахователния пазар за деветмесечието на 2005 г.

Както се очакваше, освобождаването на пазара и отпадането на регулацията се превърна в център на последвалата дискусия. Г-жа Агайн, правейки уговорката, че нещата са в ръцете на народните представители, неколкратно напомни, че страната ни е поела съответните ангажменти и трябва да ги изпълни, което в пряк текст означава, че по всяка вероятност от 2006 г. надзорът няма да определя минимални тарифи по застраховката „Гражданска отговорност“.

Г-жа Агайн заяви в отговор на въпрос, че не се обсъждат промени в Наредба №18 за задължителното застраховане, с които да бъдат намалени минималните задължителни рискови премии на „Гражданската отговорност“. Така бяха отхвърлени опасенията на някои застрахователи, че е възможно премията да бъде намалена повече от два пъти от началото на 2006 г., като за най-ниския клас автомобили да станат 70 лева.

Асен Христов - председател на Надзорния съвет на ЗК ДЕвроинс, предложи, че ако това стане, на застрахователния пазар ще се получи срив, какъвто имаше на банковия през 1996 г. Според него у нас няма механизъм за компенсиране на прибли-

жу компаниите и няма да определя минимални цени на задължителната застраховка. Тя уточни, че има предложение минималните цени на „Гражданска отговорност“ да останат в сила още една година. Дискусията за това все още предстои.

В Кодекса за застраховане се въвеждат нови механизми за контрол върху финансовото състояние на застрахователите. КФН ще следи доколко цената на задължителната застраховка е достатъчна за изплащане на обезщетенията и за другите разходи на застрахователите. България изостава значително дори от Румъния по постигнатия обхват по застраховката „Гражданска отговорност“, отбеляза г-жа Агайн. Тя подчерта, че страната ни се е ангажирала до средата на 2006 г. да бъде постигнат 90% обхват.

В хода на дискусията **Цветанка Крумова** - изпълнителен директор на ЗПД „Армеец“ АД, даде примери от други европейски страни за различни методики за определяне на обхвата. В нейна подкрепа бяха изказани и други мнения. В масивите на КАТ има вписани стотици хиляди автомобили, които всъщност не се движат, но тяхното отчитане увеличава броя на автомобилите, които по документи са в движение, а това практически снижава обхвата на застраховката.

Стефан Стоилков - директор на Дирекция „Разрешения и специализиран надзор“ към КФН, представи

зтително 50 млн. евро, колкото ще струва свиването на пазара. Има дружества, които не членуват в Националното бюро на българските автомобилни застрахователи, а същевременно държат 20 на сто от пазара на „Гражданска отговорност“. Според г-н Христов те могат да предложат умишлено ниски премии, за да привлечат клиенти, но след това няма да имат възможност да изплащат обезщетения. Това би довело до фалити на компании и до евентуални сътресения на пазара. Г-н Христов, който впрочем бе подкрепен от други застрахователи и брокери, предложи една година отсрочка за въвеждане на индивидуалните цени по застраховката „Гражданска отговорност“. От компанията предлагат през 2006 г. 10 на сто от премията да се отпусне на застрахователите, така че те да могат да правят отстъпки за собствениците на най-ниския клас коли. През този период КФН трябва да упражни стриктен контрол върху онези застрахователи, които биха се изкушили да понижат немотивирани цените и да продават под себестойност, така че евентуалното либерализиране от 2007 г. на пазара да не струва повече от 5 млн. евро. Необходимо е и застрахователите да обяснят на хората защо трябва да внимават къде сключват задължителната си застраховка. Ако сега се либерализира пазарът и се стигне до срив, през следващата

година цената на застраховката няма да е 350, а 550 лв., защото застрахователите ще бъдат принудени да компенсират натрупаните загуби, изтъкна г-н Христов.

Както се очакваше, изпълнителният директор на ЗПАД „Алианс България“ **Теменуга Ненова** препотвърди заявената преди месец и половина позиция на дружеството за премаване на регулацията. Тази позиция бе подкрепена от Асоциацията за застрахователна сигурност (председателят на организацията **Юрий Тодоров** и главният ѝ секретар **Мартин Аврамов** предложиха в тази връзка специална методика за определяне на индивидуален рисков коефициент на водачите на МПС за сключване на застраховка „Гражданска отговорност“) и от представителите на Адвокатско дружество „Антоанета Димоларова, Розалина Градинарова и съдружници“. Според г-жа **Антоанета Димоларова** би било по-правилно евентуалните фалити на застрахователи да се случват по-рано, когато и нивата на отговорност са по-ниски. Тя даде за пример Полша - там при либерализиране на пазара са фалирали 12 застрахователни дружества.

Докато съществува административно определяне на минимални цени на застраховката „Гражданска отговорност“, ще има и бонуси, които КФН няма да може да санкционира, заяви г-н Стоилков. А според доайена в застраховането **Лука Доков** единственият логичен бонус би могъл да се дава при липса на щети на даден клиент. „По света при някои дружества този бонус стига до 85% от

проекта на кодекса за второто му четене. Предстои да бъде обсъден и конкретният размер на вноските, които ще бъдат правени от всички застрахователи, продаващи застраховката. Предложението е годишните вноски да варират от 1% от вписания капитал и от 1,5% от заделените резерви на конкретното дружество. Размерите са определени на базата на правените вноски в сходни фондове от други области на финансовия сектор. Според г-жа Агайн те биха били достатъчни да покрият обезщетенията при евентуално обявяване на ЗК „Хилдън“ АД в несъстоятелност. Бъдещият фонд ще покрива обезщетенията за клиенти на фалирали застрахователи само по задължителните застраховки и по животозастраховките, предлага вносителят на добавката в КЗ.

Валери Алексиев - прокурор на „ДЗИ-Общо застраховане“ АД, възрази срещу подобна идея, защото в такъв случай между 8 и 10 на сто от премияния приход на застрахователите ще отиват за вноски в различни гаранционни фондове. Създаването на нов фонд няма да реши въпроса, подчерта г-н Алексиев и припомни, че „Юпитер“ не е първата компания, чиито клиенти може да останат необезщетени. Преди години подобен случай имаше и с компанията „Гранич“, припомни той. На пазара има застрахователи, които биха били съблазнени от възможността да продават застраховки на ниски цени, да съберат по няколко милиона лева от лековерни клиенти и да изчезнат, а останалите застрахователи да плащат вместо тях, обобщил г-н Алексиев.

Според г-н Табов новият фонд е различен от всички останали, защото включва и щети по животозастраховките.

Дискусията възникна и по доклада на г-н Доков за необходимостта от

цената на застраховката, което е стимул за застрахованите лица при малки щети да не отиват за обезщетение при застрахователите си, за да не натоварват застрахователното си досие, тъй като те на следващата година отново имат право на висок бонус“, информира г-н Доков.

Някои застрахователни компании вече са завели стотици дела срещу клиенти на ЗК „Хилдън“ (бивша „Юпитер“), тъй като компанията не е изплатила обезщетения по „Гражданска отговорност“.

Г-жа Агайн съобщи в тази връзка, че председателят на икономическата комисия в Народното събрание **Йордан Цонев** е предложил да бъде създаден специален фонд, който да покрива обезщетенията на клиенти на изпадналите в несъстоятелност застрахователи, като текстът е включен в

създаване на застрахователен пул срещу катастрофични рискове.

Мнения по дискутираните теми изложиха още **Виолета Даракова** - изпълнителен директор на ЗД „Евроинс“ АД, **Румяна Петкова** - директор на Дирекция „Актуерство, методология, планиране и анализ“ в „ДЗИ-Общо застраховане“ АД, **Костадин Пеев** - председател на Контролната комисия на Асоциацията на застрахователните брокери в България, **Богдана Ценева** - брокер от фирма „Варна инс 98“ ООД, **Юлия Микова** - управител на „Велмар брокер“ ООД, и други.

В следващия брой ще ви предложим още информация за форума.

СЛАВИМИР ГЕНЧЕВ
Снимки
ПЕТЪР КАЛАЙДЖИЕВ